

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลรามราช อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลรามราช อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 5,921 คน (ที่มา : บัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ณ เดือน มิถุนายน 2555)

2. การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือก คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตพื้นที่ตำบลรามราช ซึ่งมีทั้งหมด 17 หมู่บ้าน จำนวน 375 คน โดยได้มาด้วยวิธีการสุ่มดังต่อไปนี้

2.1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ตามวิธีของ ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

- เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N คือ ขนาดของประชากร
 e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดไว้ที่ร้อยละ 5

หรือ .05

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ

$$N = \frac{5,921}{1 + [5,921 \times (.05)^2]}$$

$$= 374.68$$

$$= 375$$

สรุปได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 375 คน

2.2 หาสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยผู้วิจัยจะดำเนินการหาสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน โดยการเทียบ

บัญญัติไตรยางศ์ จากสูตร

$$\frac{\text{ประชากรในพื้นที่ } X \text{ ขนาดตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

$$\text{บ้านรามราช หมู่ที่ 1} = \frac{616 \times 375}{5,921} = 39.01 \text{ เป็น } 40$$

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลรามราช

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านรามราช	616	39
2	บ้านรามราช	533	33
3	บ้านแพง	311	19
4	บ้านโพนค้อ	261	17
5	บ้านหนองไฮ	399	25
6	บ้านโพนก่อ	289	19
7	บ้านสะพัง	178	12
8	บ้านโพนแดงน้อย	485	30
9	บ้านโพนแดงใหญ่	258	17
10	บ้านบะหว้า	373	23
11	บ้านนุ่ง	319	19
12	บ้านหินแฮ่	294	19
13	บ้านม่วงไข่	152	10
14	บ้านรามราช	549	34
15	บ้านหนองบาก	183	12
16	บ้านเนินป่อทอง	223	15
17	บ้านรามราช	498	31
รวม		5,921	375

ที่มา : บัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม ณ เดือน

มิถุนายน 2555

การสุ่มตัวอย่างจากแต่ละหมู่บ้านด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการใ้การจับฉลาก (Lottery) โดยการเขียนชื่อประชากรลงในแผ่นกระดาษแล้วทำการคลุกเคล้าให้แผ่นกระดาษกระจายปะปนทั่วไปอย่างสม่ำเสมอในภาชนะที่ใส่ จากนั้นทำการหยิบรายชื่อเหล่านั้นให้ครบตามจำนวนตัวอย่างที่ต้องการ หากหยิบได้รายชื่อใดซ้ำ ให้หย่อนลงภาชนะและหยิบใหม่ เพื่อให้ประชากรทุกคนมีโอกาสถูกเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างได้เท่า ๆ กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา โดยมีโครงสร้าง แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน สถานภาพ การได้รับผลกระทบจากปัญหา ยาเสพติด ความปลอดภัยในการให้ข่าวสาร จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นคำถามปรนัยให้เลือกตอบ 2 คำตอบ ประกอบด้วย ถูก และผิด จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ ยาเสพติด หมายถึง ความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดจากสื่อบุคคลและสื่อมวลชน โดยกำหนด ดังนี้ การรับรู้บ่อยครั้ง การรับรู้ปาน ๆ ครั้ง และไม่เคยรับรู้

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการป้องกัน และแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด จำนวน 25 ข้อ ซึ่งครอบคลุมการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วม ด้านการคิดค้นหาสาเหตุและวิเคราะห์ปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การวัดระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้วิจัยใช้มาตรวัดแบบ Likert scale ออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในตำบล รามราช

การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีและงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาถึงปัญหาและสมมติฐาน การวิจัยที่ตั้งขึ้น

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อทราบว่าจะไรคือตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม โดยการวิจัยนี้กำหนดให้

1.3 การสร้างแบบสอบถามและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยมี

ขั้นตอนดังนี้

1.3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.3.2 ระบุเนื้อหาหรือประเด็นหลักที่จะสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์

ของการวิจัย

1.3.3 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของ

การวิจัย

1.3.4 กำหนดประเภทของคำถาม โดยเป็นคำถามปลายปิด หรือคำถาม

ปลายเปิด

1.3.5 ร่างแบบสอบถาม

1.3.6 ตรวจสอบข้อคำถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดหรือไม่

1.3.7 นำแบบสอบถามไปขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาให้ตรงตามเนื้อหา แก่ภาษาและ โครงสร้างเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถวัดได้ตรงจุดประสงค์ที่ต้องการวัด และนำมาปรับปรุงแก้ไข

ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลและพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Conguence หรือ IOC) ซึ่งให้ระดับความ

คิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อดังนี้

+ 1 หมายถึง ข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจหรือตัดสินใจไม่ได้ว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ

วิจัยหรือไม่

- 1 หมายถึง ข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามใน
แบบสอบถาม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากการหาค่าดัชนีความ

สอดคล้อง (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.67

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

- 1) นางจันทนา มูลโคตร วุฒิกการศึกษา ร.ม. (รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 2) นางวาริสรา โชคภูเขียว วุฒิกการศึกษา กศ.บ. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูอันดับ คศ.3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียน โนนโพธิ์ศรีวิทยาคม อำเภอชำสูง จังหวัด ขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
- 3) นางวิชุดา โชคภูเขียว วุฒิกการศึกษา ศษ.ม. (การประเมินและวัดผล การศึกษา) ตำแหน่งครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 9 จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและ ประเมินผล

1.3.8 ทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความปรนัย ความเชื่อมั่น และเพื่อประมาณ เวลาที่ใช้จริงในการตอบคำถาม

1.3.9 ปรับปรุงแก้ไขเมื่อพบข้อผิดพลาด

1.3.10 จัดพิมพ์แบบสอบถาม และแจกแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของ คำตอบและนำไปประมวลผลทางสถิติเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อ

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

หลังจากสร้างแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลอง ใช้ (Try out) กับประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุดที่ องค์การบริหารส่วนตำบล รามราช เพื่อทดสอบว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้น สื่อความหมายให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจ ประเด็นคำถามที่ผู้วิจัยต้องการทำการวิจัยเพียงใด และนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการทำ แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีความถูกต้อง ชัดเจนและสมบูรณ์มากขึ้น โดยจะนำมาทำการทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามและการหาค่าสัมประสิทธิ์ อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-total Correlation) ได้ค่าระหว่าง 0.22 – 1.00 และ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทดสอบความเชื่อมั่นแบบ Cronbach ที่เรียกว่า การหาค่า Alpha Coefficient (ทานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 419) ได้ค่าเท่ากับ 0.82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทามราช อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและวิธีเก็บข้อมูลแก่ผู้ช่วยวิจัย ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1-10 ธันวาคม 2555 รวม 10 วัน ผู้วิจัยกำหนดวันรับแบบสอบถามคืนจากผู้ประสานงานวิจัย
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามได้ตามจำนวนที่ส่งไป แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

1. การจัดกระทำคะแนนความรู้ เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งเป็นคำถามปรนัยให้เลือกตอบ 2 คำตอบ ประกอบด้วย ถูก และผิด จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน เมื่อตอบถูก

ให้คะแนนเท่ากับ 0 คะแนน เมื่อตอบผิด

ในการแปลผลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยมีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ช่วงคะแนน 0-6 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ

ช่วงคะแนน 7-13 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 14-20 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง

2. การจัดกระทำคะแนนการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ ยาเสพติดจากสื่อบุคคลและสื่อมวลชน โดยผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

การรับรู้บ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน

การรับรู้ปาน ๆ ครั้ง ให้ 2 คะแนน

ไม่เคยรับรู้ ให้ 1 คะแนน

จากนั้นผู้วิจัยได้คำนวณหาช่วงระดับของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในการแปลความหมายของคะแนน ใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ในการแปลผล โดยใช้สูตรคำนวณค่าพิสัยช่วงชั้น ดังนี้ (สุวิมล ติรกานนท์. 2546 : 56)

$$\frac{\text{จำนวนคะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} = \frac{3-1}{3} = 0.66$$

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 3 ระดับ ดังนี้
ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 1.00-1.66 หมายถึง การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดใน
ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 1.67-2.32 หมายถึง การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดใน
ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 2.33-3.00 หมายถึง การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดใน
ระดับมาก

3. การจัดกระทำคะแนนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้วิจัยใช้มาตรวัดแบบ Likert scale ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เป็นประจำ	ให้คะแนนเท่ากับ	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้คะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
บางครั้ง	ให้คะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้คะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เคย	ให้คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

ในการแปลความหมายของคะแนน ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ในการแปลผล โดยใช้สูตรคำนวณค่าพิสัยช่วงชั้นดังนี้ (สุวิมล ติรกานนท์. 2546 : 56)

$$\frac{\text{จำนวนคะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน 5 ระดับ
ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.01-1.80 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ขององค์การบริหารส่วนตำบลรามราช อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent)

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลรามราช อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม นักศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วทำการการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้วิจัยแบ่งเป็น 5 กลุ่มดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.01-1.80 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยใช้ ค่าสถิติการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลรามราช อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนาด้วยการแจกแจงความถี่